

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina L. 1.500
Letna naročnina L. 3.000
Letna inozemstva L. 4.000
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXIII. - Štev. 48 (1179)

Gorica - četrtek, 9. decembra 1971 - Trst

Posamezna številka L. 80

Naša izseljenska vprašanja

Po sklepu slovenskih škofov je v Sloveniji izseljenska nedelja vsako leto na tretjo adventno nedeljo. Msgr. Ignacij Kunstelj, ki je od Sv. sedeža poverjen za dušno pastirstvo med Slovenci v zdomstvu, je odgovoril na nekatera vprašanja, ki bodo verjetno zanimala tudi naše bralce.

Koliko Slovencev je v tujini in koliko v posameznih državah?

Največkrat slišimo o Slovencih v zdomstvu, da jih je 760.000. Visoka je ta številka, saj bi pomenila skoraj tretjino slovenskega naroda. Zdi se pa, da je težko določiti točno število, ker moramo najti neko merilo, po katerem se moramo ravnati. Vzemimo Severno Ameriko kot primer: statistike nam povedo, da je tam Slovencev še vedno 360 do 400 tisoč. Večina od njih pa že tvori tretji ali četrti rod. V Združene ameriške države so največ prihajali Slovenci v letih od 1890 tja do prve svetovne vojne. Danes so prvi rodovi že Amerikanci. K temu sta pripomogla zlasti okolje in šola. Dokler je bil otrok še pri starših, je govoril samo slovensko, ako sta bila oče in mati Slovenca. V šoli se je hitro oprijel angleščine in kmalu z brati in sestrami govoril le po angleško. Le kjer so starši vztrajali, je otrok ohranil slovensščino v njih dialektu. V Ameriki pa radi govorijo tudi o izvoru: odkod so prišli starši ali stari starši. Ako vzamemo v poštev tudi tako stališče, potem številke o slovenskih izseljencih niso previsoke. V Evropi je največ slovenskih izseljencev v Nemčiji, kjer število Slovencev še vedno raste in je že presežilo 80.000. Nekako ustalilo se je v Švici in drugih deželah, le v Avstriji je nekaj padlo, ker se zlasti mladi zaradi boljšega zaslužka radi preselijo v Nemčijo.

Ali je mogoče razdeliti vse te Slovence v določene skupine kot stari Slovenci, novi Slovenci, ekonomski izseljenci, politični izseljenci, sezonski delavci?

Razdeliti jih je že mogoče in ima ta razdelitev tudi svojo osnovo v vzrokih, zaradi katerih so Slovenci zapustili domovino. Vsaka preselitev pomeni globoke spremembe za človeka samega. Takole je za izseljensko nedeljo napisal nemški kardinal Döpfner v imenu nemških škofov slovenskim rojakom v Nemčiji: »Vaše življenje v tujini je bolj trdo, kot bi bilo doma — kljub prizadevanjem države, ki vas je sprejela. Dežela, v kateri živite, se po jeziku in načinu življenja, po šegah in navadah tako močno razlikuje od vaše domovine, da ste bili že večkrat razočarani in se morate pogosto boriti z nemajhnimi težavami. Vaša skrb, da bi si oskrbeli primerna in zadostna stanovanja, da bi prišli k vam vsi člani družine, da bi si zagotovili trajno delovno mesto in se polagoma vživeli v družbeno in cerkveno življenje v Nemčiji, je tudi naša skrb. Posebno vas mučijo skrbi za vaše otroke, za njih vzgojo v šolah in njih poklicno izobraževanje. Skupaj z mnogimi drugimi si prizadevamo, da bi se odgovorne oblasti spoprijele s temi problemi in nudile možno pomoč.«

Koliko slovenskih župnijskih centrov obstaja po svetu?

Ako mislite z župnijskimi centri na dušnopastirske centre, bi pač moral naštetiti vse centre, kjer delujejo slovenski duhovniki za Slovence. In vendar je to zelo različno. V ZDA in Kanadi imamo narodne župnije, kjer je vse kakor doma na župnjah, le da niso osnovane po ozemlju, ampak po vernikih, ki se taki župniji prostovoljno pridružijo. Drugod v nekaterih državah v Evropi in Avstraliji je podobno, le da pravno niso narodne župnije. Tako nastane neki center, kjer duhovnik oskrbuje vernike, vendar zavisi juridično od krajevnih škofov in župnikov. Tako mora npr. v Argentini slovenski duhovnik vsak krst vpisati v knjige krajevne župnije in vsakokrat dobiti dovoljenje za poroko od krajevnega župnika.

Kako je organizirano delo po slovenskih župnijah?

Pri organizaciji dela za vernike moramo

računati na velike daljave. Za dežele kot Švedska ali Anglija je na voljo en sam slovenski duhovnik. Na Nizozemsko hodi duhovnik iz Belgije. Vsak mora vršiti redno dušnopastirsko delo kot drugod: verouk, delitev zakramentov, nedeljska maša. Zraven ga čaka še socialno delo. Nedeljske maše so redno v krajih, kjer je več Slovencev. Pri manjših skupinah je maša mesečno ali le kdaj čez leto. Redno pa je po maši še »razgovor« v takšni ali drugačni obliki, saj se le takrat prijatelji vidijo in pogovore o svojih skrbeh in težavah. Za župnika je lažje, ako so manjše skupine. Marsikaj se lahko uredi takoj po sv. maši. V večjih krajih pa ima tudi »uradne ure«, kar pomeni le, kdaj ga more najti doma, ker zahteva njegova prostrana župnija mnogih potov.

Ali hitro usiha slovensko življenje v svetu, ker se ljudje vključujejo v nove dežele?

Ne bi mogel reči, da hitro usiha. Integracija, da rabim tujo besedo za vključitev, v marsičem zavisi od zavesti posameznika, pa tudi od zunanjih okoliščin, da si ne bi smeli videti le zunanje slike, ki je pogosto napačna. V Ameriki boste našli kraje, kjer je večina imen v javnosti še slovenskih, ostalo je pa tudi dosti narodne zavesti, vendar ko je sedanji župnik hotel uvesti mašo v slovensščini, ga niso več razumeli. Najdalje ostane pri naših ljudeh potreba za spoved. Verjetno je vzrok v intimnosti spovedi same, da človek razodene sebe v jeziku, ki ga najbolj pozna. Dodali bi še drug dejavnik: petje. Slovenci smo narod, ki rad in mnogo poje. Tako boste našli mlade, ki slovensčino ne govorijo več, pač pa slovensko pojo. S slovensko pesmijo zamre končno tudi slovenstvo. Vidimo pa, da gre pri mnogih narodnih integracijah hitreje kot pri Slovencih.

Kakšen pomen imajo slovenski izseljenci za Slovenijo?

Na vprašanje bi pravzaprav morala Slovenija sama odgovoriti. Kljub integraciji so izseljenci še vedno del narodnega telesa. Praktično je to prišlo do izraza v veliki materialni pomoči, ki so jo dali izseljenci Sloveniji po obeh svetovnih vojnah. In danes beremo, da je devizni dohodek slovenskega delavstva v tujini večji kot devizni dohodek iz turizma, čeprav je med turisti tudi veliko slovenskih izseljencev in njihovih potomcev. V širokem svetu Slovenci vidimo marsikaj, česar ni v domovini. In če svoje kulturno bogastvo vnašamo v domovino, bo le-to v obogatitev Sloveniji sami. Potrebno bi bilo le, da se odstranijo plotovi, ki so bili med domovino in izseljenci umetno postavljeni in umetno vzdrževani.

Ta četrtek 9. decembra se bodo pričele v Rimu volitve za novega predsednika italijanske republike. Odločitev ni pričakovati pred četrtim glasovanjem. Pri prvih treh je potrebna dvotretjinska večina, za katero pa nobeden od kandidatov nima realne možnosti. Kot resni kandidati se omenjajo Fanfani, Moro, Nenni in De Martino. Seveda pa bo morda izvoljen kot sad sporazuma med vodilnimi osebnostmi kdo od politikov, ki je sedaj še v ozadju. Tak je bil primer s Saragatom, ki je bil izvoljen šele po 21. glasovanju. Gornja slika je bila povzeta pred sedmimi leti prav na enem številnih glasovanj, preden je Saragat postal predsednik italijanske republike

PREDSTAVNIKI SLOVENCEV PRI COLOMBU

V petek 3. decembra je minilo eno leto, odkar je bila ministrskemu predsedniku Emiliju Colombu odposlana spomenica, katero je bilo podpisalo 27 uglednih predstavnikov političnih, kulturnih in gospodarskih organizacij slovenske narodnostne manjšine v deželi Furlanija-Juljska krajina. V tej spomenici so podpisniki zahtevali jamstva za celostno zakonsko zaščito.

Predsednik Colombo je s sprejemom slovenskega zastopstva odlašal en dan manj kot eno leto, saj ga je sprejel šele v četrtek 2. decembra v Rimu. Odposlanstvo so sestavljali poleg državnega poslanca Albina Škerka, ki je Colombu predstavil posamezne članke ter izrekel nekaj uvodnih misli, še: Jože Jarc, Dušan Lovriha, Miroslav Pahor, Klavdij Palčič, dr. Damijan Paulin, Izidor Predan, Boris Race, dr. Avgust Sfiligoj, dr. Drago Stoka in Marko Waltritsch, skupaj torej enajst oseb.

Uradno tiskovno sporočilo predsedstva ministrskega sveta o srečanju Colomba s slovenskimi predstavniki je povedalo sledeče:

»Predsednik ministrskega sveta poslanec Colombo je popoldne sprejel v palači Chigi zastopstvo podpisnikov vloge, ki zadeva vprašanje slovenske jezikovne manjšine. Med prisrčnim srečanjem so imeli člani odposlanstva priložnost obširno prikazati svoje stališče v teh vprašanjih. Predsednik ministrskega sveta je nato pojasnil gledišča vladne dejavnosti o zadevah, ki so bile predmet pogovora. Prisoten je bil vladni komisar pri deželi Furlanija-Juljska krajina prefekt Abbrescia.«

IZJAVA ODPOSLANSTVA PODPISNIKOV

Odposlanstvo enajstih je podalo ob srečanju s Colombom izjavo, v kateri se najprej poudarja, da so morali podpisniki spomenice vse preveč dolgo čakati na sprejem. Mimo je šlo dragoceno leto. Toda če se bo vlada sedaj zavezala, bo mogoče izgubljeni čas nadoknaditi.

Med drugim pričakujejo člani odposlanstva, da vlada takoj postavi na dnevni red pristojnih parlamentarnih komisij nekatere zakonske predloge, ki se tičejo slo-

venske manjšine kot so zakonski predlog št. 2692 poslanca Škerka, predlog št. 3536 poslanca Fortuna (posebne norme za zaščito slovenske jezikovne skupine), predlog zakona št. 558/686 A Škerk-Belci o slovenskih šolah v goriški in tržaški pokrajini, zakon »voto« deželne svetovalca dr. Stoke o kazenskih določbah v zaščito jezikovnih manjšin ter peticija Slovenske skupnosti in Slovenske demokratske zveze za zaščito slovenske manjšine v Italiji.

Naša dežela bi morala imeti večjo pristojnost tudi na zakonodajnem področju v korist slovenske manjšine. Slovincem videmske pokrajine se celo to zanika, da so sploh člani narodnostne manjšine. V mejah Italije živijo že od leta 1866, pa se z njimi ravna kot da jih sploh ni. Slovenci na Goriškem uživajo samo pravico, da imajo šole v svojem jeziku, na Tržaškem pa se ne izvajajo nekateri temeljni členi posebnega statuta.

Slovenska manjšina zahteva, da bo uživala enake pravice kot npr. nemška na Južnem Tirolskem ali francoska v Dolini Aosta. Te pravice se morajo raztezati v enaki meri na vse tri pokrajine dežele Furlanija-Juljska krajina, torej na tržaško, goriško in videmsko. V slednji je treba uveljaviti ustavo v celoti in ustvariti tako stanje kot je že v ostalih delih dežele. Nihče ne bi smel ovirati Slovencev v tej pokrajini pri uporabi slovenskega jezika v cerkvi in javnosti. Slovenska šola se mora razširiti tudi na videmsko pokrajino.

Dosledno je treba uvesti dvojezičnost v krajevnem poimenovanju in dvojezične napise, priznati je treba diplome srednjih in visokih šol, ki so jih pripadniki slovenske narodnostne manjšine dosegli v Jugoslaviji. Slovenski jezik mora biti v vseh treh pokrajinah izenačen z italijanskim. Vpeljati je treba redni televizijski program v slovenskem jeziku. Ukiniti je treba vse fašistične zakone, ki so naperjeni proti Slovincem ter ponovno pridobitev prvotnih slovenskih priimkov, ki so jih oblasti v času fašizma zmalčile.

Noben državni ali deželni zakon ne bi smel biti v nasprotju z interesi slovenske narodnostne skupine. Slovincem mora biti dana možnost, da so navzoči povsod, kjer se obravnavajo vprašanja, ki nas zadevajo kot posameznike in kot skupnost.

COLOMBOVE BESEDE

Predsednik Colombo se je najprej zahvalil za obrazložitev spomenice. Zamudo enega leta je skušal pojasniti s težavnimi problemi v državi, ki se kopičijo iz dneva v dan. Vendar ta zamuda še ne pomeni zanemarjanja splošne politike v zvezi z manjšinami. Soglašal je s stališčem, da pomeni obstoj manjšine v državnem merilu obogatitev italijanskega naroda.

Colombo se je nato dotaknil problemov slovenske šole, izrekel upanje, da bo dežela v bodoče lahko še več pripomogla k splošnemu razvoju slovenske manjšine, zatrdil, da je vlada odločno za to, da se odpravijo fašistični zakoni, zlasti še kar se tiče spremembe priimkov v prvotno obliko.

Kulturno dejavnost slovenske manjšine je treba gmotno podpreti. V zvezi s tem je izrecno omenil Slovensko gledališče v Trstu. Zahteve glede univerz spadajo

bolj v pristojnost akademskih organov kot pa vlade. Uporaba jezika je povezana s splošnimi predpisi. Reforma kazenskega zakonika že ima vključeno tovrstno določilo.

Glede Nadiških dolin (Beneške Slovenije) je bil Colombo mnenja, da je treba upoštevati tudi »nasporna stališča«. Treba se je poglobiti v proučevanje teh vprašanj, ker lahko ena uresničena želja naredi škodo na drugi strani.

»Osebo bom napravil vse — je zaključil ministrski predsednik Colombo svoj razgovor s slovenskim odposlanstvom —, kar je v moji moči, da bo današnji sestanek izhodišče za nadaljnje plodno delo.«

POTREBNA JE TRDNA ENOTNOST

Tako se je prvič v zgodovini Slovencev v Italiji zgodilo, da je predsednik vlade sprejel delegacijo njihovih predstavnikov, slišal njihove pritožbe, želje in predloge ter nanje odgovoril ter v bistvu izjavil pripravljenost vlade, upoštevati in postopno rešiti vsa vprašanja, ki se jih tičejo.

Slovenska manjšina v Italiji je za svoje upravičene proteste in zahteve izbrala sredstvo dialoga z zakonodajnimi činitelji, začelši pri vrhu, pri vladi.

Ni brez pomena dejstvo, da je neki italijanski človek, ki je v Rimu bil blizu naše delegacije, dejal: »Vam Slovincem pa gre vsa čast za vašo visoko omiko. Za vaše pravice se borite z demokratičnim orožjem, z besedo, ki je vsekakor prepričljiva. To vas odlikuje!«

Slovenci v Italiji smo se to pot znašli vsi skupaj, v enotnem stavu in na trdni enotni volji. Sami smo in od nas samih je odvisen naš uspeh v prizadevanju za doseg zaščitnih zakonskih ukrepov, da bomo lahko živeli resnično kot enakopravni državljani italijanske republike ter se mirno razvijali in postali vedno močnejši dejavniki zблиževanja med narodi, zlasti med Slovenci in sploh med Jugoslovani in Italijani.

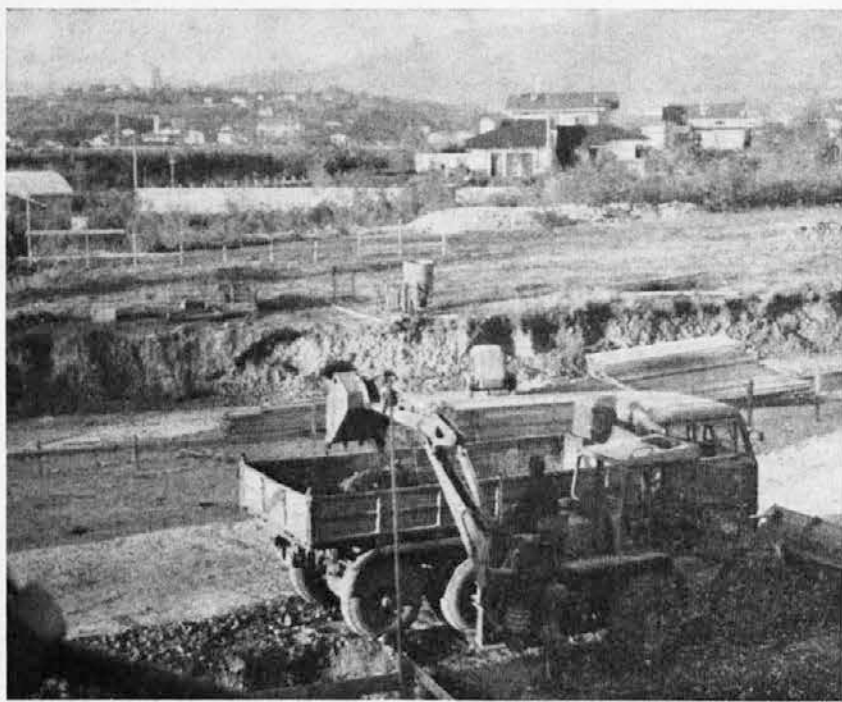
Govorice o novem konzistoriju

V časopisih se pojavljajo novice, da bo sv. oče v kratkem sklical konzistorij, na katerem bo imenoval večje število novih kardinalov in napovedal razne spremembe v rimski kuriji. Med drugim se omenja, da je tudi prefekt kongregacije za verski nauk kardinal Franjo Šeper zaprosil, naj bi bil razrešen zaradi slabotnega zdravja in da ga bo zamenjal kak drug kardinal. Za predsednika papeške komisije »Justitia et pax« naj bi bil imenovan kardinal iz kake dežele vzhodne Evrope. Koliko so te novice resnične, bo pokazala bližnja bodočnost.

Nemški kristjani za pakistanske begunce

Problem beguncev iz Vzhodnega Pakistana v Indiji je med nemškimi katoličani zelo živ. Svoje dobrotne akcije so že združili s protestanti. Skupno so doslej dali na razpolago za pakistanske begunce 25 milijonov nemških mark, kar znese okoli štiri milijarde in pol lir. Predsednik nemške škofovske konference kardinal Döpfner in protestantski škof Herman Dietzfelbinger sta naslovila skupen poziv na nemško javnost za brate v Indiji. Med drugim pravita, da ne smemo dopustiti, da bi ljudje umirali, ker nimajo vsak dan na razpolago skodelice riža.

Zrastli so temelji Zavodu sv. Družine

Predeno so zrastle temelji novega Zavoda sv. Družine, je bilo treba pripraviti teren z izkopom prodnatega pa tudi skalnatega zemljišča

Gradnja Zavoda sv. Družine v Gorici napreduje. Zelo zamudna je bila utrditev stavbišča zaradi raznovrstne, zlasti gramozne, talne sestave. Mogočni betonski podporniki in še drugi posegi zidarske tehnike nudijo zdaj krepak temelj stavbi, ki bo zdaj z urnejšimi utripi rastle v višavo.

»Odbor za zidanje novega Zavoda« je postavljen pred celo vrsto zapletenih problemov. Poglavitni problem je, kako zagotoviti potrebna finančna sredstva. Skromni so prihranki, posojilo, ki ga je nakazala dežela, bo treba vračati v roku 20 let, stroški pa vrstolavo rastejo. Le kje dobiti denarno pomoč?

Na začetku Ezdrove knjige čitamo: Perzijski kralj Cir je zaukazal, naj se obnovi tempelj v Jeruzalemu, vsi pa naj z darovi in prispevki podprejo gradnjo. »Tedad so se vzdignili,« tako poroča Ezdra, »poglavari Judovih in Benjaminovih družin ter duhovniki in leviti, vsi, katerih duha je Bog obudil, da bi šli in sezidali hišo Gospodovo v Jeruzalemu. Vsi ljudje njih okoli so jih podprli s srebrnimi pripravami, zlatom, imovino in živino ter dragocenimi darili, poleg vsega tega, kar so prostovoljno darovali.«

Združena pomoč judovskega ljudstva je dvignila v Jeruzalemu veličastni tempelj. »Vsi, katerih duha je Bog obudil« so pri tem sodelovali. Že leta so se v Zavodu sv. Družine v Gorici vršile posebne molitve, naj bi Bog blagoslovil zidavo novega zavoda in naj bi zlasti ganil srca vseh slovenskih ljudi, da bi plemenito prispevali v ta namen.

Zavod sv. Družine ni nič drugega kot zasluzno Slovensko Sirotišče. Ustanova je bila po svojem nastanku, obstoju, delovanju, skupna zadeva goriških Slovencev, ki nam je vzgojila in še vedno vzgaja rodove vernih, poštenih in zavednih članov naše široke narodne skupnosti.

Zelo častna je stran naše zgodovine, ki govori, kako so goriški Slovenci podprli zidavo Slov. Sirotišča v Gorici. Msgr. Andrej Pavlica, ki je bil vodilni ustanovitelj pravi, da so slovenski ljudje vseh stanov in poklicev, zasebniki, skupnosti in ustanove, zlasti županstva, kar tekmovali v nabiranju sredstev.

»Temeljni kamen zavodu« so leta 1902 postavili slovenski delavci in delavke na shodu pri Gorjancu na Koru: 15 kron in nekaj vinarjev! Osrednje vodstvo mednarodnega društva »Katoliških detoljubov« v Salzburgu je ugodilo prošnji goriškega poverjenika dr. Andreja Pavlice, naj že nabrani znesek 140 kron prenese med darove za sirotišče in v isti namen naj grede vsi bodoči prispevki, nabrani na Goriškem. »Primorski list« je uvedel posebno rubriko: »Darovi za Sl. Sirotišče«. Dne 9. oktobra 1902 je vpisan prvi dar: »Za prihodnje Sl. Sirotišče: č. g. Ivan Rojec 4 kron, mesto venca na grob dr. Josipu Pavlici!« Goriški kanonik msgr. Janez Abram je ob smrti zapustil Sl. Sirotišču kar 2.000 kron z določilom, naj se vsako leto opravi ena sv. maša za mir njegovi duši.

Goriški Slovenci so smatrali za svojo narodno dolžnost, prispevati za zidavo Sirotišča. Ob vsaki priložnosti in večji prslavi so nabirali za Sirotišče. Le nekaj primerov iz leta 1908:

Gospodarski svet v Sovodnjah 20 kron; sosedje v Kamnjah ob veseli priliki 6 kron; kuracija v Podgori nabrala 128 kron; Luka Križnič, vratar pri Usmiljenih bratih, 70 vinarjev; dr. Alojzij Franko, deželni poslanec, 50 kron; za ženitovanjski večerji Magerle Rafael-Kristina v Podgori nabrali 22 kron in 22 vinarjev; pevci v Podgori zbrali v gostilni Trpin 2 kroni 31

vinarjev. Andrej Videvčič, delavec iz Rupe, ki je umrl v goriški bolnici, je v oporočki volil Sirotišču 1.000 kron. Slikar Klemen Delneri 5 kron...

Vzbrstelo so iznajdljive pobude za nabiranje sredstev: razprodaja razglednic s sliko svetogorske Matere božje pri romanju na Sv. goru je dala čistega dobička 52 kron in 44 vinarjev. Tombola za sirotiški sklad oktobra 1909 je vrgla 394 kron.

Javni delavci so Sl. Sirotišču brezplačno nudili svojo strokovno pomoč: npr. odv. dr. Pavletič je brezplačno vodil vse pravne zadeve pri nakupu stavbe Sl. Sirotišča; zdravnik dr. Anton Breclj se je obvezal, da bo brezplačno zdravil vse gojence in gojenke.

Krepko denarno pomoč so nudile javne ustanove, npr. hranilnica v Pevmi je dala 40 kron, županstvo v Doberdolu 200 kron, občina v Sempasu 200 kron, občina Dornberk 260 kron, mestno županstvo v Sv. Križu na Vipavskem je dalo glavnicu 1.000 kron, katerih obresti bo uporabljalo za vzdrževanje svojih sirot v bodočem zavodu...

Zavod Sl. Sirotišče v Gorici je zrastle ob vzajemni pomoči vsega slovenskega ljudstva na Goriškem, ki je želelo postaviti skupni dom slovenskim sirotam in otrokom revnejših slojev. Vodstvo zavoda in ljubeča skrb naših šolskih sester niso nikdar prevarila tega zaupanja. Z nepopisnimi osebnimi žrtvami, delom in trudom sta vršila to poslanstvo v službi naših otrok in mladine. In to poslanstvo hočeta vršiti tudi v bodoče.

»Odbor za zidavo novega Zavoda« se obrača na vso slovensko javnost, zlasti v zamejstvu in v svetu, proseč pomoči, da izpelje težko nalogo.

Plemeniti zgledi naših očetov in mater nas obvezujejo, da z novim poslopjem pomladimo ustanovo, ki so jo oni postavili za nas in za naše bodoče rodove!

Msgr. Rudolf Klincec

Vojna med Indijo in Pakistanom

Med Indijo in Pakistanom je v teku od 3. decembra prava vojna, čeprav nenapovedana. Po šestih letih sta ti dve državi spet prišli za orožje. Za 500 milijonov Indijcev in 120 milijonov Pakistancev se je pričela nova tragedija. Gre za vojno med »revnimi«, kot so jo označili zahodni časnikarji. Za pa ni to spopad le med dvema državama, temveč spopad med samimi veseljami. Sovjetska zveza, ki je letos podpisala pogodbo o prijateljstvu z Indijo, je odločno na strani slednje; rdeča Kitajska odkrito podpira Pakistan, ZDA pa se ne bi rade zamerile nobeni od vojskujočih se strani.

Vesti o bojih so si zelo nasprotujoče in obe strani govorita o silnih sovražnih izgubah. Eno je gotovo: vojska je totalna, to se pravi boji devjajo na vsej pakistansko-indijski meji, tako na vzhodu kot na zahodu Indije.

Na zahodni meji se vrstijo predvsem letalski napadi, ki jih spremlja topniško obstreljevanje, na vzhodni meji pa skušajo indijske čete čim bolj prodreti v Vzhodni Pakistan ter se povezati z gverilci nove države Bangla deša, kot se sedaj Vzhodni Pakistan imenuje. Takoj po izbruhu vojne je Indija novo državo formalno priznala.

V svojem govoru v indijskem parlamentu je predsednica vlade Indira Gandhi med drugim dejala: »Od letošnjega marca smo si prizadevali prepričati svet, naj prepreči uničenje naroda, katerega edini greh je

Tito je obsodil hrvatski nacionalizem

Na Hrvaškem so prejšnji teden stavkali študentje na zagrebški univerzi. Vodstvo zveze komunistov Hrvatske je do stavke zavzelo blagohotno stališče. Ni je ne podprlo pa tudi ne obsodilo. Jasno, zakaj: hrvaški študentje so zahtevali, naj ima Hrvatska več avtonomije pri upravljanju deviz, ki jih hrvaški delavci pošiljajo domov. Do sedaj je z njimi razpolagala Jugobanka iz Beograda, ki je seveda poskrbela, da je večji del deviz ostal v Srbiji.

Tito je hitro spoznal, da te vrste stavk lahko komunistično partijo spravijo na Hrvaškem na stranski tir. Če bo molčala, je nihče več ne bo vzel zares in dogodke bodo začeli krojiti taki, ki komaj čakajo, da bo Tito umrl, partija pa prišla od ugled. Zato je na seji predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije 2. decembra v Karadjordjevu povzdignil svoj glas in med drugim dejal:

Stavka na univerzi ni samo stvar študentov. Za njimi so ljudje, ki se zbirajo v Matici Hrvatski. Ti elementi svobodno nastopajo in nikomur se nič ne zgodi. Tega ni mogoče več trpeti. Izjave, ki jih dajejo, so docela protiustavne, kaznive in bi jih bilo treba kazensko preganjati. Te ljudi je treba prevzgojiti, in če to ni mogoče, postaviti na prag. Hočejo novo gibanje, ki naj bi zajelo razne pripadnike lumpenproletariata, protirevolucionarne elemente, razne nacionaliste, šoviniste, dogmatike in vrag si ga vadi koga še. Pri tem pa je najbolj značilno to, da se sklicujejo na moje besede. Naj javnost ve, da ne zagovarjam tega.

Pred nekaj meseci sem imel v Zagrebu sestanke z izvršnim odborom. Takrat sem že govoril o nacionalizmu, šovinizmu, o Matici Hrvatski, o ravnanju raznih nasprotnikov. Tedaj sem vse to povedal zelo ostro. Tistih besed tisk ni objavil, le ustno in nepopolno so jih posredovali ožjemu krogu. Videl sem, da vodilni tovariši nimajo dovolj smisla do samokritike. Dopustili so, da so po sprejetju ustavnih dopolnil sovražni elementi iz njih naredili svoja gesla in potegnili študente za seboj. Res je, da bi bilo treba urediti devizni, zunanjetrgovinski in bančni sistem, a po mojem mnenju velik del mladine sploh ne ve, za kaj gre, ko govorimo o deviznem režimu. Zato sem proti, da bi razne državne probleme reševali na ulici.

Prav je, da razločujemo med dvojim: nacionalizmom in šovinizmom ter unitarizmom. Če gre za unitarizem stare, versajške Jugoslavije (ko je bilo vse vodeno iz Beograda, op. ur.), sem seveda zoper njega. Toda če gre za enotnost Jugoslavije kot države, tedaj sem za ta unitarizem, ker pomeni našo enotnost. Ne verjamem, da bi bilo hrvatskih unitaristov več kot nekaj sto. A pozorni moramo biti do tega našega največjega razrednega sovražnika. To je najhujša nevarnost. Ti ljudje nas s svojo dejavnostjo sramote pred svetom. Grozi nevarnost, da bo Jugoslavija začela izgubljati svoj ugled. Tega pa ne smemo dovoliti, je Tito zaključil svoja izvajanja.

bil, da je v skladu z demokracijo glasoval za svojo neodvisnost. Svet tega ni hotel vzeti na znanje. Prihod deset milijonov beguncev na indijska tla je povzročil, da se je naša država nenadoma zapletla v spopad s Pakistanom. Nimamo druge izbire, kot da smo sprejeli vsiljeno nam vojno.

Varnostni svet OZN se je že sestal, toda ni mogel ničesar ukrepati, ker se je sovjetski zastopnik poslužil veta. Seveda je to razburilo kitajskega predstavnika, ki je Sovjetsko zvezo obtožil, da je slednja kriva vojne, ker da je Indijo neprestano hujskala in ji poslala veliko vojaško pomoč.

Sovjetska vlada je pa vse države opozorila, naj se ne vmešavajo v indijsko-pakistanski spor, ker bi to nujno prisililo Sovjetsko zvezo, da nastopi, saj ima Rusija zaradi bližine indijske meje velike lastne interese, ki jih mora braniti. Sovjetski ministri predsednik Kosigin je dejal, da Sovjetska zveza zaradi pogodbe o prijateljstvu z Indijo nima moči, da bi zaustavila vojno.

Indira Gandhi je odločno zavrnila vsako odločitev Varnostnega sveta, ki bi skušala Indijo prisiliti k prenehanju vojne. »Mednarodna ustanova — je dejala —, ki ni niti mignila s prstom, ko je tragedija državljanske vojne zajela vzhodno Bengalijo in nas je pustila osamljene, ko se je k nam zateklo deset milijonov beguncev, nima sedaj nobene moralne pravice, da nam vsiljuje svoje odločbe.«

BESEDE ŽIVLJENJA

IZSELJENSKA NEDELJA

Na vsem slovenskem kulturnem prostoru se spominjamo naših izseljencev na tretjo adventno nedeljo. In če pazljivo preberemo današnje prvo berilo (Iz 35, 1-6, 10), nehote v nekaterih stavkih začutimo izseljensko problematiko.

1. »Okrepite onemogle roke, utrdite klecava kolena!« - Naši bratje in sestre v tujini postajajo roboti tujega kapitala. Njih roke včasih otrdijo za molitev in duše otopijo za vero. Njih kolena klecajo pod težo tujine: zgublajo narodno zavednost. Molimo zanje! Danes in vsak dan!

2. »Močni bodite! Nikar se ne bojte!« - Te Izajeve besede moramo danes — in v stalnih, ljubeznivih pismenih stikih — vedno ponavljati našim izseljencem. Le tako bodo mogli zmagovati v obrambi svojih verskih in narodnih svetinj pred navalom zmaterializiranega okolja.

3. »Od Gospoda odkupljeni se povrnejo.« - Nekateri naši bratje in sestre so se morda nekoliko oddaljili. Molimo danes zanje, da se povrnejo!

- vrnejo naj se k Očetu — Bogu,
- vrnejo naj se k Materi — Cerkvi,
- vrnejo naj se k družini, ki potrebuje bolj nje kot avto,
- vrnejo naj se v domovino, da nam je drugi ne prevzamejo. Doma morda ne bodo imeli tako velikega kosa kruha, ohranili pa bodo svoj ponos: človeški, krščanski in narodni ponos.

K. I.

Gradiščanska - Štajerska - Koroška

(Opazke ob robu cest)

Trije državljani ZDA, pa vsi zavedni Slovenci, smo se spravili na pot po Avstriji, France (v Ameriki ga kličejo Frank), njegova v Ameriki rojena žena, ki pa govori tako gladko slovensko kot midva s Francetom. Tretji sem jaz, ki sem te opazke ob robu cest spravil na papir. Kljub temu, da smo ameriški državljani, nam srca še vedno prebiva na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem... Doroteja pa ima svoje korenine nekje na Tržaškem.

Ker smo v Avstriji, se spodobijo, da začnemo z Dunajem. Po kosilu v Dürnsteinu tik nad Donavo — tu je leta 1192 bil zaprt angleški kralj Rihard Levjersrčni, ko se je vračal s križarske vojne — smo zavezili v nekdanji cesarski Dunaj in se ustavili pred slovenskim dijaškim domom »Korotani«. Sedemdeset postelj ima. P. Ivan Tomažič ga postavil na noge in tudi spravil v red, ko so nekateri slovenski visokošolci zahtevali, da morajo oni priti v vodstvo ter so te zahteve podprli z demonstracijami pred zavodom.

Danes je zavod kraj študija in prijetnega bivanja. Vsak študent lahko dobi v njem stanovanje, le podpisati mora izjavo, da se bo držal hišnih pravil. Lastnica zavoda je Mohorjeva družba v Celovcu. Prav tiste dni, ko smo bili mi tam, je stanoval v »Korotanu« slovensko-ameriški profesor dr. Toussaint Hočvar s skupino svojih ameriških dijakov. Hodili so poslušat predavanja na dunajsko univerzo.

Z Dunaja smo zavili na Gradiščansko. Avstrijci pravijo deželni Burgenland. Beseda pride od Burg, tj. grad. Svoj čas so bili v deželi štirje »Burgje: Pressburg (danes Bratislava, glavno mesto Slovaške), Wieselburg, Ödenburg in Eisenburg. Pokrajina Gradiščansko je dolga stoletja spadala pod Madžarsko. In ker sta bili Madžarska ter Hrvatska ena država, so se v času turških vpadov naselili na Gradiščanskem Hrvatje. Tako je prišlo do hrvaške manjšine na Gradiščanskem.

Po prvi svetovni vojni je bila Gradiščanska prisojena Avstriji. Zanimivo pa je, da so vsa štiri »Burgje mesta ostala izven avstrijskih meja. Za Ödenburg je bil kot za našo Koroško določen plebiscit. Pa so ga Avstrijci izgubili kot Slovenci Koroško. Madžari so si znali pomagati z goljufigo. V Budimpešti so dali natisniti množico krstnih listov in jih izročili osebam, ki niso bile nikdar rojene v Ödenburgu. Tako so šli na volišče in zmagali. Mesto Ödenburg pa je postalo madžarski Sopron.

J. Dj.

Odmevi na obisk pri Colombu

Ne glede na izjave in ocene, ki so jih že dali ali jih bodo še dali člani slovenskega odposlanstva, velja zabeležiti odmeve v tukajšnji slovenski javnosti. Ljudje na splošno komentirajo srečanje z določenimi zadržki, ki jih do danes nihče ni skušal ovreči. Predvsem poudarjajo, da je delegacija bila sprejeta šele po enem letu potem ko je bila zaprosila za sprejem. Glede na splošno počastnost državnega aparata bi zamuda nikogar ne začudila, če ne bi sovpadala z iztekom mandatne dobe sedanje vlade leve sredine pod vodstvom Emilia Colomba. Kajti brž po izvolitvi novega predsednika republike bo Colombova vlada podala ostavko, ker tako

namreč predpisuje ustava. Kakšna bo nova vlada in kdo jo bo vodil, pa je nemogoče predvidevati, ker je notranji italijanski politični položaj v tem razdobju zelo zapleten.

Zastavlja se torej vprašanje, ali bo nova vlada sprejela moralne in politične obveze, ki izhajajo iz pravkar opravljenega srečanja slovenskih predstavnikov v Rimu.

»Katoliški glas« v vsako slovensko družino!

Jesenske lučke

VI.

Dekle je pobožno opravilo svojo spoved, se obtožilo grehov, nato pa se ob spodbudni besedi spovednikovi opogumilo: »Ali smem nekaj vprašati?«

»Gotovo, kar vprašajte.«
»Ali je res, kar pravijo nekateri kateheti, da se dva mlada, ki se imata rada, morata prav zadržati do 18. leta, potem pa da smeta živeti, kot se jima zdi, smeta tudi spolno občevati, ker to zanju ni več greh? Saj se vendar imata rada.«

»Najbrž, da g. kateheta niste prav razumeli, ker se mi zdi nemogoče, da bi kak katehet tako učil. Zadeva je pač ta, da mnogi danes menijo, da dva mlada, ki se imata rada, res smeta živeti kot se jima zdi, češ da za tiste, ki se imajo radi, ni greh, če si ljubezen izkazujejo, kakor bi bili že poročeni. To pa ni nič novega, ker že stara slovenska pesem poje: "Dve let' in pol sva se midva ljubila, kot bi že v zakonu srečna bila..."«

Tako namreč sodijo nekateri, ki vidijo le »ljubezen« dveh mladih. Toda drugi bolj trezni upoštevajo celotni smisel ljubezni med dvema človekoma. Saj ne gre za ljubezen dveh metuljčkov, temveč za ljubezen dvoje odgovornih ljudi. Prav ta zavest odgovornosti pa zahteva, da si človek ne sme jemati pravic, ki jih nima. Sama »ljubezen« ne daje človeku nobenih posebnih pravic, zlasti ne, da »bi kot v zakonu srečna bila«. Kajti zakonska ljubezen predpostavlja celotno in nepreklicno podaritev aveh oseb v nerazvezljivi zakonski zvezi z namenom imeti in vzgajati otroke, ne pa samo »lizati smetano«. Zato »božja beseda večkrat poziva zaročence, naj v čisti ljubezni preživijo čas zaroče.« Takšen je nauk Cerkev, kot je razvidno iz nauka II. vatikanskega koncila (GS št. 49 in 50).

Tega nauka ne morejo katehetje spreminjati in drugače učiti, ker bi potem ne učili več božje modrosti, temveč bi učili le človeško modrost in še to najbolj ne-spametno. Kajti tudi človeška modrost, to je psihologija in sociologija učita, da je za poznejšo srečo v zakonu boljše, če zaročenci čisto preživijo čas pred zakonom.

Italijanska revija »Dimensioni oggi« v januarju 1971 poroča o znani anketi, ki jo je prof. Kinsey izvedel med ameriški mladinimi ljudmi. Tam pravi takole: »Zdi se, da je tudi z zgolj psihološkega vidika — ne glede na verske in moralne razloge, ki ohranjajo vso svojo težo — spolno občevanje med zaročenci potrebno izvzeti kot dokaz medsebojne ljubezni in nežnosti.«

(r+r)

Slovenski izseljenski duhovniki v Evropi

Ravnatelj vseh slovenskih dušnih pastirjev v zdomstvu je msgr. Ignacij Kunstelj, ki živi v Vatikanu. V Evropi so njemu podrejeni sledeči duhovniki:

Anglija: dr. Franc Bergant, London.
Avstrija: Ciril Lavrič, Haid bei Ansfelden; Martin Belej, Gratwein pri Gradcu; Anton Miklavčič, Spittal na Dravi; p. Stefan Kržišnik, cistercijski samostan v Stamsu, Viktor Pernuš, Predarlško.

Belgija: Kazimir Gabere, Marcinelle; Vinko Žakelj, Liège. Slednji oskrbuje tudi slovenske izseljence na Nizozemskem.

Francija: Ignacij Čretnik in Franjo Pavalec, Pariz; Stanko Kavalar, Méricourt-sous-Lens; Anton Dejak, Aumetz; msgr. Stanko Grims, Merlebach; p. Jakob Vučina, Nice.

Nemčija: dr. Janez Zdešar in dr. Branko Rozman, München; Mirko Jereb, Bremen; Ivan Ifko, Essen-Altenessen; Lojze Skraba, Oberhausen-Sterkrade; Ludvik Rot, Köln; dr. Franček Prijatelj, Frankfurt; Jože Cimerman, Mannheim; Ciril Turk, Esslingen; Janez Demšar, Reutlingen; dr. Franc Fele, Ravensburg; Feliks Grm, Ingolstadt; p. Janez Sodja, München; p. Janko Bohak, Berlin.

Svedska: Jože Flis, Eskilstuna.

Švica: p. Fidelis Kramer, Seebacherstrasse 15, 8052 Zürich.

Slovenski škofje se dobro zavedajo, da bi morali poslati še več duhovnikov med naše rojake v tujini. Toda težave so tudi doma, saj manjka duhovnikov.

V ljubljanski škofiji, ki ima 292 župnij in 660.000 vernikov, je 60 župnij brez stalnega duhovnika. Mariborska škofija ima 275 župnij in 740.000 katoličanov; nezasedenih župnij je 40. Apostolska administratura Koper šteje 205 župnij z 210.000 verniki. 70 župnij in vikariatov nima dušnega pastirja. Zelo redke so še župnije, ki bi imele kaplana.

Na pomoč so prišle razne redovne družine s tem, da so prevzele v upravo razne župnije. Kapucini imajo v Sloveniji 10 župnij, franciskani 12, minoriti 7, križniški red 8, jezuiti 4, lazaristi 3, dominikanci 1, salezijanci pa kar 24. Kljub temu je še vedno 170 župnij brez stalnega duhovnika. Mnogi župniki morajo upravljati po dve ali celo po tri župnije.

„Župnija“ p. Fidelisa

P. Fidelis Kraner je župnik posebne vrste. Duhovno oskrbuje slovenske izseljence kar v treh švicarskih škofijah. Te so Chur (kamor spada tudi največje švicarsko mesto Zürich), Basel in St. Gallen.

Sobotne večerne maše ima: v soboto pred drugo nedeljo v mesecu v Bazlu ob 19. uri v stranski kapeli cerkve sv. Antona; v soboto pred tretjo nedeljo ob 17.30 v Marijini cerkvi; v soboto pred četrto nedeljo ob 18.30 v cerkvi sv. Petra in Pavla.

Nedeljske sv. maše pa so za Slovence v Zürichu na prvo in tretjo nedeljo ob 4. uri popoldne v kripti cerkve Dobrega pastirja (Guthirt); v Amriswillu na prvo in tretjo nedeljo ob 10. uri popoldne v kripti farne cerkve; v Solothurnu na drugo nedeljo ob 10. uri dopoldne v cerkvi sv. Jožefa; v Oltenu na drugo nedeljo ob 4. uri popoldne v kapucinski cerkvi; v Rapperswillu na četrto nedeljo ob 16. uri v kapucinski cerkvi; v Bernu na peto nedeljo — kadar pride — ob 17. uri v kripti cerkve Bruder Klaus. V Luzernu je prevzel slovensko mašo cistercijski pater dr. Tomaž Kurent in sicer na četrto ne-

deljo ob 18. uri v cerkvi sv. Petra.

Udeležba pri sv. mašah je različna. Najboljše je v Zürichu, kjer pride k sv. maši do 150 Slovencev. Najslabše pa je v Bazlu, Luzernu in Appenzellu. V Appenzellu so večinoma dekleta, doma iz Črne, Mežice in Prevalj na Koroškem. Od 75 jih pride k sv. maši komaj 15.

P. Fidelis se pri tem zaveda, da je en sam duhovnik za toliko slovenskih izseljencev premalo. Vsaj dva bi morala biti. To je že sporočil na merodajno mesto. Pa je dobil odgovor, da imajo prednost tista področja, kjer našega duhovnika sploh še ni. To tudi drži.

Občinske volitve v Trstu bodo spomladi

Tržaški župan inž. Spaccini je v odgovoru na razne zadevne interpelacije v občinskem svetu sporočil, da bodo volitve za obnovo tržaškega občinskega sveta zadnjo nedeljo v mesecu marcu, tj. 26. marca 1972. Prvotno bi volitve morale biti letos v novembru, a jih je prefekt sporazumno z vlado odložil na pomlad, da ne bi sovpadale z ljudskim štetjem.

Župan je tudi poročal o razgovorih tržaških sindikalnih in političnih predstavnikov v Rimu glede ohranitve in okrepitev tržaške luke in ladjedelništva. Sestali so se namreč z ministrom za trgovinsko morinarico Attaguijem, z ministrom za državne zadeve Piccolijem ter z visokimi funkcionarji ministrstva za proračun.

Pokrajinska tajništva treh sindikalnih zvez proučujejo rezultate teh razgovorov v Rimu in bodo nato podala svojo oceno.

Koncert dveh tržaških zborov

V tržaškem Kulturnem domu se je vršil zadnjo soboto koncert mešanega zbora »Jacobus Gallus« in »Tržaškega okteta«, ki sta ju vodila dirigenta Ubald Vrabec in Ivan Sancin. Ze sam razpored nastopajočih je bil sedaj novost. Nastopu mešanega zbora s štirimi pesmimi je sledil moški zbor s prav tako štirimi pesmimi. »Tržaški oktet« (sestavljeno iz pevcev zbora samega) je predstavil za svoj »debut« pet skladb, celotni spored pa je zaključil spet mešani zbor s štirimi deli. Mešani zbor je vodil prof. Ubald Vrabec, priznani dolgoletni dirigent tržaškega renomiranega ansambla, moški zbor in oktet pa basist »Gallus« Ivan Sancin.

V prvem delu je mešani zbor odpel Gallusovo »Media vita« za dvojni zbor, Vrabčovo »Veter«, Ukmarjevo »In če sem samo vetru brat« ter Tanjejevo »Sončni vzhod«. V vseh skladbah je zbor pokazal pravo zlitost glasov in zvočno homogenost od začetne Gallusove skladbe, ki morda še ni v vsem dozorela, do zadnje Tanjejeve, kjer je »Gallus« pokazal izredno dinamično občutljivost in spontanost in fraziranje.

Moški zbor je zatem predstavil sledeče skladbe: »Zdravljica« U. Vrabca, »Bori« A. Srebotnjaka, narodno »Plenice je prala« in M. Tomca »Gremo v goro višev«. Zbor, ki se je menda prvič predstavil s samostojnim nastopom in z novim dirigentom, je z občutkom podal omenjene skladbe, čeprav bi morda bila kaka izmed pesmi bolj izrazita v odgovarjajočem počasnejšem tempu (npr. Srebotnjakova »Bori«). Vsekakor je treba podčrtati prijetno glasovno skladnost in komorno podajanje, odmaknjeno od vsakršne kričavosti.

njost svetišča. Cerkev je bila že nabito polna, a ljudje so še kar prihajali. Pravkar je bila ura deset. Pričela se je sveta maša. Na koru je zadonel mogočen orkester. Odlični zbor je napolnil s svojimi ubranimi glasovi vso cerkev. Kar je bilo stalnih delov (Kyrje, Slava, Vera, Svet, Jagnje božje), je bilo v latinščini, spremljivi deli pa v madžarščini. Čudovita glasba me je vsega prevzela. Začutil sem vzvišenost latinske liturgije. Res bi bila velika škoda, če bi zaradi narodnih jezikov propadla. Na tujem ti postane še bolj draga. Saj veže vse katoličane v eno duhovno občestvo. Brez nje bi se bil sredi madžarskega okolja počutil tujca. Tako pa sem imel občutek, da sem doma. In to po zaslugi latinske maše.

Po sv. maši ni nihče zapustil cerkve. Vsi, ki so bili v klopih, so vstali. Duhovnik je ostal pri oltarju. In tedaj je zaorila po cerkvi narodna himna. Ni bilo človeka, ki je ne bi zavzeto prepeval. Za Madžara sta vera in narodnost dve vrednoti, ki ju želi imeti medsebojno povezani. Pri nas je bilo svoj čas prav tako; po letu 1945 pa je to prišlo iz mode, pa gotovo ne v

MOHORJEVKE ZA LETO 1972

V kratkem bodo izšle pri Goriški Mohorjevi družbi knjige za leto 1972, in sicer:

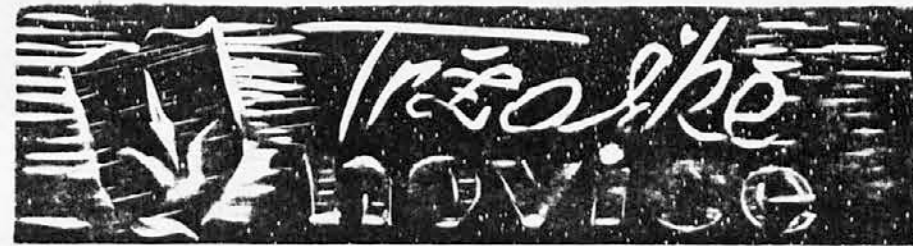
1. KOLEDAR za leto 1972.

2. Jože Abram: MOJA TRENTA - Zbirka planinskih spisov. Zbiratelj teh spisov, Joško Kragelj, pravi: »Abram je s svojimi spisi vzgajal. V vsakem srcu je želel zbuditi ljubezen do gora, do naše zemlje in domovine. Njegovo srce je prekipelo te ljubezni, ki jo je želel presaditi v preprostega in izobraženega človeka.«

3. Josip Kravos: KUSTRAVA GLAVA - Prof. Vinko Beličič nam tako predstavi to delo: »S to sočno pripovedno zbirko bo nedvomno našel obilo bralcev, ki se bodo ob njegovih zgodbah prav tolikokrat nasmejali kot tudi zamislili.«

4. Ivan Theuerschuh: VEČ SONCA V NASE DRUŽINE - Knjigo sestavljajo različni članki, v katerih je govora o družinskih problemih, o vzgoji otrok ter mladine sploh, o razumevanju v družinskem krogu. V časih, ki jih živimo, so nam ti sodobni vzgojni napotki zelo potrebni.

Knjige bodo na razpolago pri posameznih poverjenikih ter v knjigarnah v Gorici in Trstu.

Sv. Križ - Hortenzija Verginella

V ponedeljek 29. novembra, potem ko se je, kot skoro vsak dan, vrnila od sv. maše in srečanja z Jezusom v sv. obhajilu, je nenadoma odšla k Njemu po večno plačilo naša vaščanka Hortenzija Verginella.

Pokojnica se je rodila 7. marca 1888 v znani kmečki družini Caharijevih, po domače Martinovih v Nabrežini, odkoder je ob poroki prinesla s seboj v Sv. Križ

neomajno vero in kleno slovensko zavest, kar je z zglednim življenjem vsak dan izpričevala. V srečnem, s šestnajstimi otroki blagoslovljenem zakonu je s pokojnim soprogom Martinom, ki je odšel v večnost dobra tri leta pred njo, učakala skoro štiriinšestdeset let skupnega življenja, kar je med nami že prava redkost.

Kljub stiskam dveh vojn, navzlic pomanjkanju in bridkosti ob smrti desetih otrok, od katerih sta dva umrla že odrasla, sta pokojnico odlikovala življenjski optimizem in pogum, ki ju je — kot je sama večkrat poudarila — črpala iz globokega krščanskega prepričanja. Ne samo, da slednjega ni pred nikomer nikoli zatajila, ampak ga je, če je bilo treba, s ponosom branila!

Svojim sinovom in hčeram, številnim vnukom in pravnikom je pokojnica svetila z besedo in zgledom ter jih z matersko skrbjo ob vsaki priložnosti spodbujala k življenju po veri. Svoje versko znanje je pokojna Hortenzija do pozne starosti, ali točneje do smrti poglobljala s stanovitim prebiranjem verskega in sploh katoliškega tiska, saj je bila stalna naročnica Katoliškega glasa, Družine, Ognjišča, Mohorjevih knjig, Mladike, Knjižic in občasnih misijskih publikacij.

Zgledno krščansko mater smo ob številni udeležbi svojcev, sorodnikov in vaščanov spremlili k večnemu počitku v sredo 1. decembra popoldne. Pred hišo, med sv. mašo v cerkvi in na pokopališču je pel cerkveni mešani pevski zbor, g. župnik pa se je od blage pokojnice poslovil s pomembnim nagovorom, ki je izzvenel v zahvalo in prošnjo, da bi dobri Bog dal Cerkvi in našemu narodu na teh tleh še mnogo takih mater in žena, kakršna je bila pokojna Hortenzija. Ob težki izgubi izrekamo vaščani njenim svojcem in sorodnikom občuteno sožalje.

Škedenj

V nedeljo 5. decembra je bil v Ukmarjevem domu družinski praznik, ki je združil starše in otroke okrog sv. Miklavža. Na odru, ki je za to priložnost dobil lepe nove zavese, so se vrstili otroci iz Škednje s pevskega točkami, Barbara Compare z baletom, otroci od Sv. Ane in Kolonkova s šaljivim prizorom ter škednjski otroški vrtec. Miklavž je obdaril 70 otrok.

prid našemu narodnemu obstoju.

Ko se je svetišče spraznilo, sem si ga ogledal. Cerkev je eden najlepših srednjeveških spomenikov. Zde kralj sv. Stefan I. je zgradil na tem mestu leta 1015 prvo cerkev. Zato so mu kasneje na desni strani od vhoda na trgu pred baziliko hvaležni Madžari postavili spomenik — nato konju sedeč in s krono na glavi zre proti Zapadu, saj je iz Rima prejel kraljevsko krono.

Ko pa se je uveljavil gotski slog, so cerkev preuredili. Kralj Matija Korvin (tako se je imenoval, ker je imel krokarja [corvus] v grbu) je dal dozidati mogočni zvonik, ki je še danes kras cerkve. Številni kralji so bili v njej kronani — zato se tudi imenuje kronanjska cerkev. V srednjem veku je služila nemško govorečim vernikom. Potem so pa prišli Turki, ki so jo najprej požgali, nato pa spremenili v glavno mošejo. Šele v letih 1873-1896 je bila cerkev obnovljena v svojem prejšnjem gotskem sijaju. In tako je še danes.

Tik za svetiščem obnena proti Donavi stoji Ribiška utrdba. Je to mogočna stavba v obliki stražnega stolpa, do katerega vodijo široka stopnišča s 139 stopnicami.

FINZGARJEV DOM NA OPCINAH
priredi v nedeljo 12. decembra ob 17^h

**JESEN NA KRASU
V SLIKAH IN PESMI**

Nastopajo: ansambel Taims, Naši mladi, mladinski pevski zbor in skupina mladih solistov

Na praznik Brezmadežne je v reviji cerkvenih pevskih zborov v Kulturnem domu nastopil tudi naš dekliski pevski zbor. 16. decembra se bo začela božična devetdnevna in sicer jo bomo imeli takoj po večerni sv. maši.

Spominska svečanost za dr. J. Ukmarjem

V četrtek 2. decembra zvečer, točno mesec dni po smrti dr. Jakoba Ukmarja, je bila v škedenjski kino dvorani spominska svečanost za tem nepozabnim duhovnikom. Svečanost je organiziral tamkajšnji Dom Jakoba Ukmarja.

V svojem kratkem pozdravnem govoru je škedenjski kaplan Dušan Jakomin poudaril pokojnikovo duhovno veličino, omenil njegove velike zasluge za katoliško Cerkev in slovenski narod, njegove spise in njegovo skromnost.

Spored je pričel cerkveni pevski zbor z Opčin (Ukmar se je namreč rodil na Opčinah leta 1878) pod vodstvom Staneta Maliča ter zapel koroško Zamer v dirigentovi priredbi ter Palestrinovo Gletje, kako umira pravični. Na vrsti je bilo nato branje odlomkov iz Ukmarjevih spisov. Član Slovenskega gledališča Anton Petje je prebral odlomek iz znamenite pridige, ki jo je imel pokojnik v župni cerkvi v Škednji ob sklepu šmarnic maja leta 1931 proti tedanjemu preganjanju Slovencev. V tem govoru Ukmar razlaga italijanskim vernikom, kako uči krščanstvo dosledno pravico, ljubezen in znanost med narodi. Ukmar pri tem naglašja, da nič ne odloča dejstvo, če mnogi Slovenci znajo italijanško. V pridigi nadalje jasno poudarja, da Italija ne sme Slovencev asimilirati. Ob koncu odpušča vsem, vendar izjavlja, da se grožnja proti slovenskemu pridigovanju ne smemo bati. Bogdana Bratuževa je nato prebrala odlomek iz Ukmarjevega spisa o poletu kabine Apollo 8.

Osrednji del prireditve pa je bil govor msgr. Leopolda Jurce, generalnega vikarja v Kopru o osebnosti dr. Ukmarja. Ugleđni govornik je imel skozi 45 let stalne osebne in pismene stike z dr. Ukmarjem. Njegov vsebinsko bogati govor bomo v celoti objavili v božični številki našega lista.

Po govoru msgr. Jurce je Bogdana Bratuževa prebrala zadnji govor, ki ga je pokojnik imel v javnosti in sicer ob otvoritvi sedanjega škedenjskega Doma. Sledil je nastop dekliskega pevskega zbora iz Škednje pod vodstvom Dušana Jakomina z Jenkovo Tiha luna in z ljudsko Domo. Pred omenjenim nastopom je spregovorila nekaj besed o rajnem dijakinji Ana Marija Batič. Stane Raztresen je nato prebral odlomek iz Ukmarjevega govora na taboru Slovenske prosvete leta 1954 o upravičenosti narodne obrambe, Bogdana Bratuževa pa Zahvalo tukajšnje slovenske manjšine papežu Janezu XXIII. za okrožnico Pacem in terris. Zahvalo je sestavil pokojni dr. Jakob Ukmar.

Spored je zaključil openski pevski zbor ter zapel Hladnikovo Skrjančki v Maličevi priredbi in koroško Domov v slovenski kraj v Ciganovi priredbi.

Celotna uro in pol trajajoča svečanost je bila dobro pripravljena ter je naletela pri številnem poslušalstvu na dober sprejem. **M. B.**

Stavba je bila končana leta 1903, bila ob koncu zadnje vojne popolnoma porušena in leta 1954 spet obnovljena. Ime Ribiška utrdba je dobila od čeha ribičev, ki so bili v srednjem veku zadolženi, da so branili ta del trdnjave pred sovražnikom.

Z Ribiške utrdbe je prelep pogled na Donavo, na Verigasti most in na parlament onkraj veleokta. Ni ga tujca, ki ne bi zato te stavbe obiskal.

Ko sem si tudi jaz nasitil oči z vsem, kar mi je nudil prelepi razgled z utrdbe, sem se spustil k Donavi, da jo prekoračim. Dospel sem do Verigastega mostu, ki je dolg 375 m in ga na vsaki strani čuvata po dva mogočna leva. Kipar, ki jih je izdelal, pa jima je pozabil izklesati jezike. To ga je tako potrdilo, da si je vzjel življenje.

Verigasti most je bil dan v promet 21. novembra 1849. Zgradil ga je Anglež Adam Clark. Leta 1945 so ga umikajoči Nemci vrgli v zrak kot vse druge mostove. Tri leta nato je bil spet obnovljen.

(se nadaljuje)

J. JK. (10)

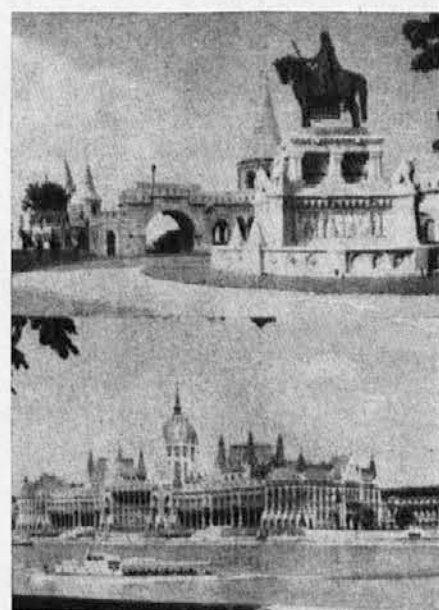
V KRALJESTVU SV. ŠTEFANA

NEDELJA V BUDIMPESTI

Drugi dan, bila je nedelja, sem z obiskom cerkva nadaljeval. Zlasti sem si želel ogledati cerkev sv. Matija na griču Buda in baziliko sv. Štefana onkraj Donave sredi Pešte.

Po številnih stopnicah sem se povzpel na hrib. Enkrat na vrhu, se je pred menoj odprlo gornje mesto. Hitro sem našel pot do cerkve sv. Matija. Kar začudil sem se, koliko avtobusov je parkiralo na ploščadi pred svetiščem; največ jih je bilo iz Avstrije, precej tudi iz Jugoslavije in Zapadne Nemčije. Ljudi se je kar trlo. Sprva sem mislil, da so vsi turisti. Pa sem kmalu spoznal, da so v glavnem domačini. Prišli so k slovesni sv. maši.

Komaj sem si priboril vstop v notra-

Zgoraj kip kralja sv. Štefana ob cerkvi sv. Matija, v ozadju del Ribiške utrdbe. Spodaj parlament z mogočno kupolo, ki se zrcali v valovih mimo hitce Donave

Prišel se je sejem sv. Andreja

Ob sončnem in prijetnem sobotnem popoldnevu se je 4. decembra pričel tradicionalni sejem sv. Andreja v Gorici. Ne manjka običajnih stojnic, vrtiljakov in zabavišč. Nedeljski dan je bil še posebej privlačen, saj je bilo nebo čisto in vreme zelo primerno za obisk sejma. Ni čuda, da so avtomobili segali po ulici don Bosco in po drevoredu 20. septembra vse do pevskega mosta.

Goriški župan Martina je preteklo soboto obiskal vrsto razstav, tako znmak in starega denarja, otroških risb in kmetijskih strojev. Župan je tudi odprl srečolov v korist gojencev zavoda Lenassi. Zadnja otvoritev pa je bila v prostorih kmetijskega konzorcija, kjer je bila tudi letos tradicionalna razstava vin. V glavnem so razstavljali in prodajali vina slovenski vinogradniki iz Oslavja in iz Steverjana. Bolj kot razstava sama pa je premnogot prijatelje dobre kapljice privlačeval vinski bufet, ki je bil prav tako v rokah naših kmetovalcev. Tako po otvoritvi se je že nabralo veliko obiskovalcev, ki so se pri pokušanju vin navdušeno vrstili. Razstava se je zaključila 8. decembra.

Novi odbor Sindikata slovenskih šolnikov v Gorici

Dne 2. decembra se je vršila druga redna seja odbora Sindikata slovenskih šolnikov v Gorici. Na dnevnem redu so bile volitve predsednika, izvršnega sveta in odborov ter porazdelitev ostalih funkcij.

Za predsednika je bil izvoljen Albin Sirk, v izvršni odbor pa so prišli: Marijan Bednarik, Ivan Černic, Leopold Devetak, Danilo Rustja, Slavko Rebec, Vita Vesel. Nadzorni odbor sestavljajo: Rado Bednarik, Silvan Kerševan, Mariza Perat, Razsodišče: Andrej Bratuž, Emil Doktorič, Kazimir Humar. Ostale funkcije so bile tako porazdeljene: Marijan Bednarik podtajnik, Slavko Rebec blagajnik, Danilo Rustja gospodar.

Odborniki so nato razpravljali o delu, ki jih čaka. Govora je bilo o seminarju za slovenske šolnike in o namestitvi novih učnih moči. Seminar naj bi se vršil v dopoldanskih urah in naj bi bila predavanja za profesorje po učnih predmetih, za učitelje pa kot običajno. Glede namestitve novih učnih moči odbor že zbira podatke o številu naših učencev v vsakem razredu osnovnih šol. Po čl. 12 zakona št. 820 se namreč lahko osnujejo novi razredi, če je v učilnici več kot deset učencev različnih razredov.

Kot je bilo že sklenjeno na prvi redni seji odbora, je začasni sedež Sindikata slovenskih šolnikov v Gorici, ul. Croce 3, poštini naslov pa: prof. Albin Sirk, via del Carso 37 C - Gorica.

Doberdob

Miklavževanje je tudi letos v nedeljo 5. decembra napolnilo župnijsko dvorano. To je že tradicionalna slovenska prireditel, katero s celim scem privoščimo našim malčkom. Ob njihovem svetem pričakovanju in veselju se veselimo tudi mi starejši, ki se gledamo »iz oči v oči« s samim sv. Miklavžem. Najprej smo v igri »Miklavž prihaja« prisostvovali pripravam na Miklavžev odhod v samih nebesih: sv. Peter, sv. Krišpin, angelčki in seveda sv. Miklavž, kateremu nedolžne dušice priporočajo otroke na zemlji. V drugem prizoru pa so hudički prikazali svojo zmogljivost in nagajivost, a so se morali ukloniti sv. Miklavžu in mu vrniti pismo, ki je padlo iz nebeške rakete. Po lemem uvodnem govoru je sv. Miklavž imel dela čez glavo z izpraševanjem, obdarovanjem, s pohvalami in opominami. Nič čudnega, če so mu angelčki prinesli čaja na odor, da se je malce okrepčal in nato z novimi močmi nadaljeval svoje delo. Bil je res lep večer, zato prisočena hvala vsem, ki so k temu lepemu večeru pripomogli.

Adventne zornice imamo letos po novem in sicer zvečer. Prav tako kot jutraj nam svetilo luna in zvezdice, pa tudi žrtvice nas spremljajo, ko moramo zapustiti toplo hišo, televizijo ali prijetno družbo. Letos so zornice ob sedmih zvečer in udeležba je kar lepa. Še več vernikov pa pričakujemo za božično devetdnevno, ko pojmno oni lepi psalm »Kralja, ki prihaja« in druge. Seveda glavno bodo božična spoved, dobra dela, izkazovanje ljubezni do revnih in starih, ki potrebujejo pomoči.

Nagrade za najlepše jaslice bodo tudi letos kot vsako leto. Tekme vedno prinesejo več zanimanja in iznajdljivosti za čim boljše jaslice.

Trnuljčica bo prva prihodnja igra v naših dvorani. Slovensko gledališče iz Trsta namerava baje uprizoriti lepo mladinsko igro 23. decembra in sicer dvakrat isti dan. Podrobnosti bomo še objavili.

Podgora

Tudi letos je sv. Miklavž ostal zvest Podgori in bogato obložen z darovi v nedeljo 5. decembra popoldne obiskal župnijsko dvorano, ki je bila polna otrok, kateri so v spremstvu odraslih v svečanem vznemirjenju čakali na svetnikov prihod.

Ker sv. Miklavž dosti dá na to, da otroci pred obdarovanjem pokažejo, kaj znajo, so najprej nastopili otroci iz otroškega vrta in pogumno zapeli; za njimi so nastopili otroci iz osnovne šole, ki so poleg petja nudili tudi privlačno rajanje; nazadnje pa je sledil odrski prizor, ki se je zaključil s prihodom ljubeznivega prijatelja otrok.

Letošnji sv. Miklavž je bil kar postaven; nič se mu še niso poznala leta. Za vsakega je imel besedo, ki je bila blagohotna, pa spet hudomušna in včasih tudi opominjajoča. Vsekakor je bil slovenskih otrok vesel kakor tudi obeh učitelj, ki sta jih skrbno pripravili. Izrazil je upanje, da bodo slovenske družine v Podgori ostale zveste tudi v bodoče slovenski besedi, rade sprejemale nova življenja in se vedno držale naših verskih ter narodnih izročil. Če bo tako, se bo tudi v bodoče rad vračal v Podgora.

Rupa-Peč

Tokrat moramo poročati iz našega kraja samo žalostne novice. Pretekli teden je na posledicah cestne nesreče umrl v videmski bolnišnici komaj 18-letni Damijan Devetak. Ko se je pozno zvečer vračal z motorjem domov, je verjetno zadel v drevo ob cesti in dobil hud udarec v glavo. Iz goriške bolnišnice so ga prepeljali v videmsko, kjer je poškodbam podlegel. Pokopali smo ga v petek 3. decembra na pokopališču v Mirnu ob veliki udeležbi vaščanov in znancev od drugod.

V soboto 4. decembra pa smo se poslovlili od zgledega moža Dominika Ožbota. Velika množica ljudi ga je spremila na njegovi zadnji poti, saj je bil pokojni Ožbot nad vse vrl mož, poln vere in narodne zavednosti. Tudi v najbolj težkih časih ni nikdar skrival svojega prepričanja. Težko je delal vse življenje, več let kot zidar v Svici, zadnja leta pa je preživel doma pri svoji družini. Smrt ga je zadel, ko se je vračal na kolesu domov. Postalo mu je slabo in umrl je zadet od možganske kapi.

Hudo prizadetima družinama izrekamo najljubše sožalje.

Razpis II. zamejskega festivala narodno zabavne glasbe

Ansambel »L. Hled« in SKPD »F. B. Se-dej« razpisujeta pod pokroviteljstvom Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici II. zamejski festival narodno zabavne glasbe v Steverjanu v dneh 27. in 28. maja 1972. Pogoji so sledeči: 1. Na festival se lahko prijavijo slovenski narodni ansambli iz domovine in zamejstva. 2. Organizator nosi stroške za kosilo, večerjo in prenočišče. 3. Komisija, ki jo sestavljajo glasbeni strokovnjaki in zastopniki iz prisotnega občinstva, bo podelila naslednje nagrade: nagrada za najboljšo izvedbo lir 130.000, nagrada za najboljšo melodijo lir 100.000, nagrada za najboljšo besedilo lir 70.000, ter pokale, ki jih bodo dale na razpolago razne ustanove in organizacije. 4. Skladbe, ki jih bodo izvajali ansambli, morajo biti izvirne in prvič izvedene na II. festivalu v Steverjanu. 5. Prijave se sprejemajo najkasneje do 1. marca 1972. Poslati jih je treba na naslov: »Ansambel Lojze Hled«, Trg svobode 6, 34070 Steverjan-S. Floriano (Gorizia-Italy).

V prijavi morajo biti navedeni sledeči podatki: 1. točen naslov ansambla in naziv; 2. ime voditelja oz. odgovornega, njegov rojstni kraj in datum rojstva ter sedanje bivališče; 3. ime, priimek, rojstni kraj in datum rojstva ter sedanje bivališče vsakega člana posebej; 4. ansambel mora poslati do navedenega datuma notno gradivo dveh skladb, s katerima bo nastopil na festivalu; 5. vsi priglasi ansambli so dolžni sporočiti vsako spremembo naslova voditelja ali ostalih članov ansambla; 6. v prijavi naj bo na kratko povedana tudi zgodovina ansambla; 7. ansambli pristajajo na morebitno zvočno snemanje radia Trst A.

Promocija

Na tržiska univerzi je v četrtek 2. decembra promovirala iz prirodoslovnih ved za doktorico Helena Knez iz Steverjana. Novi doktorici, ki vneta deluje v vrstah SKPD »F. B. Steverjan«, čestitajo odbor in člani omenjenega društva, Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici, SKAD, znanci in prijatelji. Čestitkam se pridružuje tudi naš list.

Pastirček št. 3

Blíža se božič in to je opaziti tudi v tretji številki »Pastirček«, ki je pravkar izšla. To povedo najprej pesmici Ljubke Šorli in pok. Darine Konec kakor tudi zgodba »Srbska božična legenda«. Seveda nosi tudi Pastirčkova pesem božični pečat. Imenuje se »Z betlehemskimi pastirji«. Besedilo je prispevala Darina Konec, glasbo pa je priredil Zorko Harej. T. C. je napisala črtico »Stara mama, pravljico!« Na prav zanimiv način mladim bralcem pojasnjuje, kako je z vprašanjem, če so ljudje tudi na drugih planetih in če se je Kristus tudi zanje rodil. Pristrčen je božični prizorček »Izkazana hvaležnost«. Avtorica je Ljubka Šorli. Seveda si meseca decembra ne moremo misliti brez sv. Miklavža. Na njega opozori Ana Marija Frandolič s prispevkom »V Miklavža ni verjel«.

Na uvodnem mestu predstavi urednik p. Werenfried van Straaten, očeta ubogih in zatiranih. Pretresel bo mlada, za vse dobro vneta srca, pretresel pa naj bi tudi srca odraslih. Biti usmiljen za zapuščenimi ljudmi je tudi vsebina črtice »Mestni samotar« na platnicah.

Franc Jeza nadaljuje zgodbo »Pustolovščina v gozdu«. Skavska in športna rubrika sta tudi to pot zanimivi kakor tudi kotiček »Igrajmo se!« Poučen je Petrov spis »Poglejmo v vesolje«. Prav tako se bodo bralci lahko seznanili s Krasom nad Trstom. Vera in Majda ga opišeta na zelo privlačen način.

Pojavili so se že prvi dopisi. Prav posebno smo lahko veselili pisma Margarite Petrovič iz Kanade. Torej je »Pastirček« tudi že med tamkajšnje slovenske izseljence prodir. Le žal, da ga tu med nami še vedno marsikdo ne pozna.

—jk

Sožalje

Ob nenadni smrti Hortenzije Verginella roj. Caharija izreka sinu pokojne in svojem pevovodji Albinu Verginella ter svojem cerkveni mešani pevski zbor župnije Sv. Križ iskreno sožalje.

ZA KMETOVALCE

Za izboljšanje kmečkih stanovanjskih hiš

Deželni zakon št. 1 iz leta 1968 nudi kmetovalcem v nižinskih krajih prispevke do 400.000, v hribovitih pa do 500.000 lir za popravila ali obnovo stanovanjske hiše. Ta prispevek je možno prejeti za razna manjša dela kot je izgradnja kopalnice, stranišča, odtoka za odpadne vode, popravilo strehe, preureditev notranjih prostorov, napeljava tekoče vode in centralne kurjave ter za druga popravila, ki pripomorejo, da postane hiša udobnejša in higiensko ter zdravstveno primernjša.

Te ugodnosti veljajo že nekaj let, toda zbiranje prošenj potече vsakokrat konec februarja. Zato je sedaj najbolj primeren čas, da se posvetujete pri pristojnem kmetijskem ali gozdarskem nadzorništvu, kjer nudijo vsa potrebna pojasnila glede prošnje in potrebnih prilog.

Prispevki za nabavo kmetijskih strojev

Zadnji državni zakon o pospeševanju kmetijstva ali drugi zeleni načrt je potekel. Mnogo prošenj za prispevke ob nakupu kmetijskih strojev je ostalo nerešenih. Zato je deželna uprava pripravila svoj zakon, ki daje enake ugodnosti neposrednim obdelovalcem, spolovinarjem in kolonom in sicer prispeva do 25% odn. do 40% v goratih predelih za stroje, ki ne presegajo vrednosti enega milijona lir. V ta namen je dala na razpolago 120 milijonov. Tako bodo lahko ugodno rešene prošnje, ki so zaradi izteka zelenega načrta ostale doslej nerešene.

Prepovedana sečnja iglavcev

Oi 1. decembra do 6. januarja je prepovedana sečnja iglavcev. Lastniki gozdov, ki bi hoteli sekati v tem času, morajo vložiti prošnjo na pristojno gozdarsko nadzorništvo in v njej navesti poleg osebnih podatkov tudi kraj, vrsto in količino lesa, ki ga nameravajo posekati kakor tudi razloge za sečnjo. Za prekrške so predvidene stroge kazni.

10. Memorial »M. Filej« 1971

Košarka se je zaključila. Prvo mesto si je osvojil Velox iz Standreža, ki je z lahkoto odpravil Dom s 83:49, s težavo pa Podgora s 65:64. Drugo mesto je zasedel Dom, ki je premagal Podgora s 24:23.

»Med dvema ognjema«. Te tekme bodo namenjene samo najmlajšim in sicer letnikom 1957 in mlajšim. Vsaka ekipa bo smela imeti največ osem igralcev. Igralo se bo na čas, in sicer dva polčasa po 10 minut. Prve tekme se bodo pričele v soboto 11. t. m. v telovadnici ITI »Galilej«. Prijave je treba poslati do 10. decembra.

* * *

Odbojka. Mladinska ekipa Olympije (v postavi M. Spacapan, Tommasi, Mačus, R. Uršič, Pavličič, Oman, Fattore) je v soboto igrala v Vidmu proti moštvu Pozzo iz Pradamana. Zmagala je s 3:0 (15:13, 15:6, 15:5). V soboto 11. decembra bodo mladinci nastopili v Gorici proti PAV Dormisch iz Vidma.

Narajačniki (ragazzi) pa so se v nedeljo pomerili v Gorici kar z dvema ekipama: PAV Dormisch iz Vidma so premagali z 2:0 (16:14, 15:3), izgubili pa so proti CSI Friuli iz Vidma z 2:0 (7:15, 11:15).

OBVESTILA

BOŽIČNA IN NOVOLETNA ŠTEVILKA našega lista bosta zaradi bližine praznikov izšli en dan prej kot običajno, tj. v sredo 22. in v sredo 29. decembra. Božična številka bo imela osem strani. Vabimo podjetja in ustanove, da izrazijo svoja voščila v tej številki. Paginacija bo 20. in 21. decembra. Prosimo dopisnike in oglaševalce, da pravočasno pošljejo svoje prispevke.

Vsakomesečna maša po namenih ACM bo v ponedeljek 13. decembra ob 19.30 v cerkvi sv. Ivana v Gorici.

Poštni urad Pevma-Stevevan obvešča upokoence INPS, naj dvignejo pokojnine za december v dneh 9., 10. in 11. decembra, trinajsto plačo pa v dneh 13. in 14. dec.

Orgelski koncert prof. Huberta Berganta bo v ponedeljek 20. decembra ob 20.30 v goriški stolnici. Izvajal bo starejše in moderne skladbe raznih avtorjev.

Ravnateljstvo državnega učiteljišča »A. M. Slomšek« v TRSTU obvešča absolvente učiteljišnice, da bo tudi letos poseben dopolnilni tečaj, ki bo omogočal vpis na vse fakultete. Tečaj bo trajal od 15. decembra letos do 15. junija 1972. Zaključni kolokvij bo od 1. do 19. septembra 1972. Prošnje sprejema ravnateljstvo.

Nadaljnje predstave »Trnuljčice«, pravljice igre v treh dejanjih bodo v Kulturnem domu v Trstu 13., 14. in 15. decembra, vsakič ob 15.30.

Mestno gledališče iz Ljubljane bo gostovalo v Kulturnem domu v Trstu s komedijo v petih dejanjih Nikolaja Robertoviča Erdmana »Samomorilec«. Predstave bodo v petek 10. decembra ob 21. uri (abonma red A premierski in red E mladinski v četrtek), v soboto 11. decembra ob 20.30 (abonma red B prva sobota po premieri in red B mladinski v sredo) ter v nedeljo 12. decembra ob 16. uri (abonma red C nedeljski in red F okoliški).

DAROVI

Za Alojzjevišče: N. N. 5.000; Z. M. 10.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Z. M. 10.000; M. Z., Gorica, 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob pok. Damjana Devetaka daruje družina Spacapan za goriške skavte 5.000 lir.

Za ploščo škofa Mahnič: J. J., Gorica, 2.000 lir, A. K. 1.200 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše nepozabne mame in prababice

Hortenzije Caharija vd. Verginella

se topla zahvaljujemo domačemu g. župniku za sv. mašo, žalni obred in poslovlilne besede, mešanemu cerkvenemu pevskemu zboru za žalostinke, domači godbi, darovalcem cvetja ter vsem, ki so za pokojnico moili in jo spremenili na njeni zadnji poti.

Zalujoči sinovi Mirko, Iván, Albin; hčere Jolanda, Alberta in Grozdana z družinami ter ostalo sorodstvo

Sv. Križ - Nabrežina - Maribor, 1. decembra 1971

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih)

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 12. do 18. decembra 1971

Nedelja: 8.05 Slovenski motivi. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Schubert: Trije glasbeni utrinki. 11.15 N. Kraigherjeva: »Nina na Cejlonu«. Mladinska zgodba. 11.35 Ringaraja za naše malčke. 11.50 Vesele harmonike. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Naša gošpa. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.45 Miniaturni koncert. 16.30 Sport in glasba. 17.30 N. Manzari: »Igra v štirih«. Tridejanka. 19.10 Priljubljeni pevci. 19.30 Bednarik: »Pratika«. 20.30 Sedem dni v svetu.

Ponedeljek: 11.40 Radio za šole. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole (ponovitev). 18.50 Slavni dirigenti. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 19.45 Zbor »Julia« iz Trsta. 21.00 Kulturni odmevi. 21.50 Slovenski solisti.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Bednarik: »Pratika«. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Pesniški svet S. Kosovela. 19.20 Otroci pojó. 19.30 Nekoč je bilo... 19.45 Armenske pesmi in plesi. 20.35 Paisiello: »Fedra«, opera.

Sreda: 11.40 Radio za šole. 12.10 Liki iz naše preteklosti: »France Magajna«. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole (ponovitev). 19.10 Higiena in zdravje. 19.50 Otroški zbor »Kraški slavček« iz Nabrežine. 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Prosvetno društvo »Rečan« iz Ljes. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Umetniki in občinstvo. 19.10 Pisani balončki, rad. tednik za najmlajše. 20.35 A. Strindberg: »Smrti ples«. Drama.

Petek: 11.40 Radio za šole. 12.10 Pomenek s poslušavkami. 17.00 Kjudrov trio. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole (ponovitev). 18.50 Sodobni slovenski skladatelji. 19.10 Slovenski narečni dokumenti (II) »Dve pridigi iz leta 1824 v Spletu Slovenov«. 19.40 Poje Slovenski oktet. 20.35 Gospodarstvo in delo. 20.50 Koncert operne glasbe.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Prilaganje v živalskem svetu. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.55 Avtoradio. 16.10 Album operet. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 19.10 Družinski obzornik. 19.25 Protagonisti popevke. 19.40 Mešani zbor »K. Racin« iz Skopja. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Pred čebelnjakom: »Dan se je nagnil.« Radijska igra. Napisal M. Mahnič.

Slovensko gledališče v Trstu v sodelovanju z Zvezo slov. katol. prosvete in s Slov. prosvetno zvezo v Gorici ter z ustanovo EMAC obvešča, da bo v četrtek 16. decembra ob 20.30 gostovalo v Verdijevi dvorani v Gorici Mestno gledališče iz Ljubljane s komedijo v petih dejanjih

Nikolaj Robertovič Erdman

SAMOMORILEC

Predstava je za red A (Gorica-mesto) in red B (Gorica-okolica). Avtobusa bosta vozila abonente s podeželja po že ustaljenem večernem voznem redu.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: Trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 8% davek za registrski urad.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo